

NS Spravodaj

NSDAP/AO : PO Box 6414

Lincoln NE 68506 USA

www.nsdapao.org

#1156

11.05.2025 (136)

Hitler vo vojne : Čo sa *skutočne* stalo ?

A.V. Schaerffenberg

Časť 3

Kapitola 2: Korene porážky

Nikdy v našich dejinách sme neboli porazení silou našich nepriateľov, ale vždy našimi vlastnými nerestami a nepriateľmi v našom vlastnom tábore."

Adolf Hitler, *Mein Kampf*, zväzok 2, kapitola XV

Armáda bola pre Nemcov tým, čím je pre Američanov americká ústava alebo pre Angličanov monarchia. Každý národ potrebuje vo svojej kultúre niečo, čo najhlbšie označuje jeho osobitnú identitu. S menami ako Fridrich Veľký a Otto von Bismarck, ktoré sú ich dedičstvom, nie je divu, že Nemci považovali svoje ozbrojené sily za inštitúciu, ktorá najlepšie vystihuje ich krajinu. Po Bismarckovom odvolaní sa však skutočnou mocou v krajine stal nemecký generálny štáb, ktorý využíval impotentný kráľovský dom ako ústavnú záštitu. Od konca 19. storočia až do konca prvej svetovej vojny vládli v krajine triedne uvedomelí aristokrati armády za fasádou poslušnej monarchie, hoci len symbolickej. Ponížením v no-

vembri 1918 ich však z vlády vytlačili sociálni demokrati a ďalší marxisti. V priebehu 20. rokov 20. storočia začali generáli pomaly získavať späť časť svojho niekdajšieho vplyvu ako viditeľné symboly a vojenská moc konzervatívnych kapitalistov. Nemecko sa zmietalo medzi sebeckými silami ľavice a pravice.

Keď vzniklo ideologické hnutie triednej spolupráce Adolfa Hitlera, títo reakcionári, ktorých svet nesiahahal za ohraničené hranice modrokrvného elitárstva, sa proti nemu ostro postavili. Ich cieľom bolo obnovenie monarchie, za ktorej vykúpenými, intelektuálne prázdnyimi figúrkami, ako bol generál Hugo von Hindenburg, mohli aristokrati v krajine vládnuť v slabo zahalenom majestáte. Ich zdanlivo vlastenecký pojem "Nemecko" sa obmedzoval na Prusko a ich vlastné vyššie vrstvy. Na ľudí zo stredných vrstiev sa pozerali zvrchu ako na vulgárnych obchodníkov, zatiaľ čo takzvaný "proletariát" nebol ničím iným ako iným slovom pre roľníctvo. Navyše ostatné nemecké štáty boli odsunuté na druhú koľaj, aby ich ovládali, ak nie viedli, nadradení aristokrati.

Práve tento typ neznesiteľného snobizmu prirodzene prispel k poklesu morálky nemeckých vojakov z Bavorska, Pomoranska a všetkých ostatných spolkových krajín, od ktorých sa očakávalo, že budú počas prvej svetovej vojny trpieť a umierať nemenej šľachetne ako ich pruskí kolegovia. Na takúto triedne a regionálne rozdiely úspešne hrala spojenecká propaganda počas celého tohto konfliktu. Boli to tí istí triedne uvedomelí konzervatívci, ktorí vystavili národný socializmus prvému krvavému kúpeľu, keď 9. novembra 1923 v Mníchove vojaci Reichswehru na rozkaz svojich dôstojníkov z vyšších tried zastrelili šestnásť neo-zbrojených kamarátov.

Keď bol Adolf Hitler o desať rokov neskôr zvolený do novej vlády, jeho najväčšou výzvou bolo zachovať armádu ako symbolickú inštitúciu Nemecka a zároveň odraziť nepriateľstvo nenávistných aristokratov, ktorí ho chceli využiť ako bábku, ako to urobil von Hindenburg, alebo ho úplne nahradiť nejakým poddajným pruským monarchom. Vôdca a jeho najbližší spolupracovníci tento problém predvídali už dlho pred prevzatím moci v roku 1933, ale v otázke jeho riešenia sa rozchádzali. Hitler sa domnieval, že starú armádu špičku treba čo najskôr veľkoryso penzionovať a umožniť im, aby si odslúžili svoju aktívnu kariéru, pričom ich rady by postupne nahradili národní socialisti.

Hoci si takýto postup vyžadoval čas, bol legálny a mal menšiu šancu vzbudiť odpor generálneho štábu. Iní sa obávali, že armádni dôstojníci nemôžu nechápať dôsledky, ktoré pre ich aristokratické ambície postupný odchod do dôchodku predstavuje, a naliehali na ich okamžité nahradenie ideologicky zdravými členmi strany. Všetci si uvedomovali, že generálny štáb je hniezdom nepriateľstva voči národnému socializmu, a preto predstavuje veľké, vnútorné nebezpečenstvo, najmä ak by sa Tretia ríša niekedy ocitla vo vojne. Stalin očistil svoju

nespoľahlivú, bývalú cársku armádu od dôstojníkov a na ich miesta dosadil politicky spoľahlivých ľudí. Hitler by mal urobiť to isté. Takto uvažovali muži ako Ernst Roehm, náčelník štábu búrkových jednotiek (S.A. alebo *Sturmabteilungen*).

Koncom júna 1934 chcel Röhm násilím nahradiť konzervatívnych armádnych dôstojníkov vlastnými búrlivcami. Vedel o Hitlerovom nesúhlase s týmto krokom, a preto ho plánoval aj zavraždiť. Keď sa führer dozvedel o zámeroch svojho vodcu S.A., osobne zatkol Roehma skôr, ako mohlo dôjsť k akejkoľvek konfrontácii s armádou. Približne 300 sprisahancov bolo bez súdu popravených, vrátane osôb, ktoré neboli členmi S.A., dokonca aj niekoľko esesákov, čo dáva za pravdu bežným historikom, ktorí trvajú na tom, že Hitler prenasledoval vlastné lojálne hnedé košeľe, aby si získal priazeň armádneho vedenia a nahradil S.A. "spoľahlivejšou" S.S. V skutočnosti konal len v sebaobrane. Potlačenie pokusu skutočne upokojilo obavy generálneho štábu, že by Hitler mohol použiť násilie na ovládnutie armády, ale zároveň mu to prekazilo plány na jej nacionálne socialis-tické pretvorenie.

Teraz sa aristokrati zakopali a tvrdohlavo odolávali všetkým snahám o doplnenie ozbrojených síl ideologicky spoľahlivými mužmi. Keď o päť rokov neskôr prišla vojna, Wehrmacht stále ovládali gentilní snobi, ktorí boli diametrálne odlišní od národného socializmu a túžili po akejkoľvek príležitosti zničiť ho, dokonca aj zradou vlastnej krajiny. Šéf vlastnej ríšskej vojenskej rozvedky admirál Wilhelm Canaris (o ktorom sa ešte veľa povie) hovoril za svojich kolegov zradcov, keď povedal: "Víťazstvo Nemecka by bolo väčšou katastrofou ako jeho porážka."

Inými slovami, Canaris a jemu podobní z vyššej vrstvy uprednostňovali upálenie miliónov nemeckých žien a detí, hlavných obetí spojeneckého bombardovania, pred Hitlerovým úspechom. Takúto hlbokú zradu možno pochopiť len v kontexte aristokratickej mentality. Tá sa fyzicky búrila proti triednej kolaborácii národného socializmu, v ktorej sa obyčajní nemeckí robotníci triafali o dobre situovanú šľachtu ako o rovnako hodnotných členov spoločnosti. Jednoducho ich mrzelo, že ich vrchný veliteľ je obyčajný rakúsky a vulgárny obchodník z nižších vrstiev, ktoré ho hlúpo zvolili do funkcie. Šľachtické pohrdanie ním sa však zmenilo na vražedný hnev, keď tento bývalý desiatnik dôsledne vyhrával v poli, takmer vždy proti ich profesionálnym (hoci zastaraným) stratégiám. Najúčinnjší spôsob, ako nahnevať hlupáka, nie je *povedať* mu, že je hlúpy, ale ukázať mu, že je hlúpy. To Hitler opakovane robil konzervatívnym generálom, čím si vyslúžil ich nemilosrdné nepriateľstvo.

Mnoho rokov po Röhmovom dobre mienenom, ale chybnom pokuse násilne odstrániť aristokratov z armády - keď oveľa viac udalostí, ktoré otriasli svetom, prinútili takmer všetkých ostatných zabudnúť na mŕtveho náčelníka generálneho štábu - Dr. Joseph Goebbels, možno ako jediný z ostatných vodcov, jasne pochopil

hrozné dôsledky, ktoré boli spustené len jedenásť rokov predtým. Dňa 27. marca 1945, keď sa jeho krajina ocitla v horiacich troskách, si uvedomil, že starí aristokrati z generálneho štábu stáli Nemecko vojnu: "Dlho upozorňujem fűhrera, že v roku 1934 sme, bohužiaľ, nedokázali zreformovať Wehrmacht, keď sme na to mali príležitosť. To, čo chcel Röhm, bolo, samozrejme, samo osebe správne. Keby bol Roehm čestná, pevná osobnosť, s najväčšou pravdepodobnosťou by 30. júna bolo zastrelených skôr niekoľko sto generálov než niekoľko sto veliteľov S.A. Celý priebeh udalostí bol hlboko tragický a jeho následky pociťujeme dodnes. V tom roku dozrel čas na revolúciu v Reichswehri. Ako sa veci mali, fűhrer nedokázal túto príležitosť využiť."

Od Hitlerových frontových skúseností v zákopoch vždy obdivoval generálny štáb ako stelesnenie všetkého, čo je v jeho krajine tradične cenné, ako pevný pilier nemeckej štátnosti. Postupné rozčarovanie z jeho triedne uvedených martýrov však bolo trpkým sklamaním. Ešte dlho po vojne ich vnímal s rešpektom. Príliš neskoro začal ľutovať svoju niekdajšiu hlbokú úctu k väčšine armádnej vrchnosti. "Celé roky," povedal Hansovi Frankovi, generálnemu guvernérovi dobytého Poľska koncom vojny, "títo páni so svojimi módnymi, červeno pruhovanými bryndzami zradili, zabudli alebo zapredali zásady Moltkeho a Schlieffena. Táto arogantná junkerská kasta nie je v skutočnosti ničím iným ako zbierkou blátov, váhavcov a vypchatých košiel" (Innes, 18). Udalosti mali čoskoro ukázať, že sú to okrem toho aj zradcovia.

Neľahká dohoda medzi stranou a armádou panovala počas celého začiatku 30. rokov. V roku 1935 sa však generálny štáb v súvislosti s rastúcimi hrozbami zo zahraničia dôrazne postavil proti Hitlerovým plánom na prezbrojenie. Počas rúskej, českej a rakúskej krízy jeho dôstojníci preukázali mimoriadny nedostatok odvahy alebo rozhodnosti a Hitler vedel, že tvárou v tvár skutočnej medzinárodnej konfrontácii by sa zložili. Preto sa 4. februára 1938 ujal funkcie vrchného veliteľa *Oberkommanda der Wehrmacht* (OKW), vrchného velenia ozbrojených síl. Mnohí vysokopostavení dôstojníci boli pobúrení už len samotnou vyhliadkou, že budú musieť prijímať rozkazy od bývalého rakúskeho desiatnika. Nasledujúci rok sa ich opozícia dostala do podzemia v rámci takzvaného "sprisahania generálov" s cieľom prevziať legálnu vládu. Zbabelosť jeho osnovateľov ho však odsúdila na neúspech. Po otvorení druhej svetovej vojny v septembri 1939 sa vedenie armády spočiatku naliehavo bránilo akejkolvek kampani v Poľsku ako "nevítaznej". Po tom, čo ich neochotne vtiahol do poľa hybný moment dejín, ich dielčie stratégie z roku 1914 takmer prehrali vojnu za jej štrnásť dní. Odpor generálneho štábu voči takmer každej nasledujúcej kampani a dokonca aj mnohým bitkám neustále sabotoval snahu obyčajného vojaka o víťazstvo, až nakoniec vojnu prehral.

V súvislosti s porážkou Nemecka v prvej svetovej vojne Hitler už v *Mein Kampf*

napísal, že vojenská katastrofa je vždy dôsledkom nejakej vnútornej, a nie vonkajšej slabosti. Tento postreh sa vzťahoval tak na jeho vlastnú Ríšu s konzervatívnym Wehrmachtom, ako aj na konflikt, ktorý poznal na vlastnej koži ako mladý vojak. Keď v roku 1939 prišla vojna, tri štvrtiny mužov, ktorí ešte stále zastávali funkcie vo vláde a armáde Tretej ríše, boli vymenovaní počas Výmarskej republiky. Len málo z nich boli národní socialisti. Niektorí ďalší boli viac či menej priaznivo naklonení Hitlerovi, ale väčšina boli aristokratickí oportunisti, ktorí plnili rozkazy, len ak boli v súlade s blahobytom a udržaním ich triedy.

Oveľa neskôr vo vojne, keď Európa bojovala o život počas temných dní roku 1944, sa Vôdca s hrôzou dozvedel, že z jeho 8 000 000 vojakov bolo na front poslaných len 260 000. Niet divu, že všade mali takú strašnú prevahu! V máji toho istého roku sovietske jednotky nečakane prerazili južnú líniu Nemcov a prinútili ich k rýchlemu ústupu k Sevastopolu, ktorý čoskoro nato padol, pretože generálny štáb nedokázal dodať dostatok zbraní a munície, ktoré boli v hojnom počte uložené v blízkych skladoch.

Azda najrozhodujúcejší prípad aristokratickej zrady sa odohral v lete 1941. Hitlerov útok proti Rusku bol dovtedy úplne úspešný, a to na veľké prekvapenie a profesionálnu žiarlivosť armádných generálov, ktorí sa mu takmer do poslednej chvíle bránili. Teraz chceli prevziať úplné vedenie (a zásluhy) kampane, ktorá sa už zdala byť rovnako dobrá ako víťazná. Vôdca od začiatku trval na tom, že víťazstvo musí byť rýchle a nepriateľ porazený ešte pred zimou, pretože Nemecko jednoducho nemalo zdroje potrebné na dlhší konflikt. A Rusko bolo neslávne známe svojím katastrofálnym počasím, ktoré mohlo zastaviť každú armádu. Hlavným strategickým cieľom bolo zničiť alebo získať sovietske zásoby ropy, železa a mangánu, aby sa dosiahol úspech včas. Jeho generáli to odmietli. Namiesto toho trvali na tom, že treba zaútočiť na priemyselné centrá ZSSR. Hitler oponoval poukazom na to, že ak Angličania dokázali odstrániť svoje továrne mimo dosahu Luftwaffe, mohli by to urobiť aj Rusi. Okrem toho sa vojnové závody dajú obnoviť alebo premiestniť. Závažnejšia je strata ropy a nerastných surovín, bez ktorých nemôžu fungovať. Strata aj mnohých tovární nie je nič v porovnaní so stratou prírodných zdrojov. Preto bolo dobytie Ukrajiny, hlavného zdroja sovietskeho zásobovania, prvoradé. Hitlerova stratégia zvíťazila a rovnako aj nemecké zbrane, až kým ho koncom augusta ťažko nezasiahli krče v bruchu.

Takmer tri týždne bol bez možnosti komunikácie. Keď sa dostatočne zotavil, aby mohol opäť prevziať velenie na východnom fronte, so znepokojením sa dozvedel, že generáli využili jeho chorobu na odklonenie armády smerom k Moskve s jej ťažkým priemyslom a vyhliadkou na slávu pre každého generála, ktorý by ju mohol dobyť. Jednotky Wehrmachtu práve dosiahli predmestia ruského hlavného mesta, keď ich postup ochromila jedna z najhorších zimných búrok v histórii.

Práve vtedy Sovietsi podnikli protiútok, ktorým Nemcov nielen odrazili, ale aj uvrhli na bezhlavý ústup. Horšie bolo, že Hitler teraz musel viesť dlhotrvajúcu vojnu, na ktorú mu chýbali dostatočné prírodné zdroje, zatiaľ čo zásoby nepriateľa boli stále neporušené. Ak by sa jeho stratégia zachovala, ZSSR by bol nútený kapitulovať. Namiesto toho sa vojna vďaka generálnemu štábu dostala do zúfaleho bodu obratu, ktorý by führer len ťažko obnovil v prospech Nemecka.

Väčšina aristokratických zradcov prežila porážku, ktorú spôsobili, aby publikovali svoje vlastné verzie udalostí, ktoré zhodne vykresľovali Hitlera ako šialeného amatéra, ktorý prehral vojnu, pretože odmietol počúvať ich nadradené rady. Väčšina z týchto mužov unikla "spravodlivosti" klokanieho súdu v rámci povojnového norimberského procesu a dožila svoj život v rovnakej pohodlnej pohode, na akú bola ich trieda vždy zvyknutá. A práve kvôli ich klamstvám o vojne, ktoré zverejnili, aby zakryli vlastnú neschopnosť a zradu, je okolitý svet stále klamaný o skutočnom priebehu tohto konfliktu.

Viac ako ktorýkoľvek iný faktor druhej svetovej vojny bola za jej výsledok zodpovedná zrada, ktorej sa dopustil nemecký generálny štáb.

